

Dispersió, creació i sexualitat: el jo com a acte poètic

Autoria: Paula S. Piedad
 Títol: *La represa del plaer*
 Pròleg de Meritxell Matas Revilla
 Editorial: Viena, Barcelona, 2024
 88 pàgines

Què és escriure poesia sinó escriure un cos? Què pot el llenguatge sinó dir-se a ell mateix i dir, en la seva temptativa de significat, el propi fracàs que li és inherent? *La represa del plaer* de Paula S. Piedad és un crit al buit, l'arrabassada del jo líric. El recull parla d'una pèrdua substancial, però, sobretot, de com es continua la vida després: parla sobre la dispersió d'un jo que ja no hi és, que s'ha de tornar a construir des de l'abisme i la buidor que ara el configuren, havent de trobar la manera de reprendre la vida, el plaer.

Després d'*Afàsia*, S. Piedad obre *La represa del plaer* amb una declaració d'intencions. Dividit en tres parts (número eclesiàstic i psicoanalític per excel·lència), el llibre s'inicia amb una cita de Desportes que col·loca el lector clarament en el rol que l'espera: estem davant d'una reconstrucció, d'un acte creatiu, la generació d'identitat, que passa *necessàriament* per l'escriptura. Els lectors no podem ser voyeurs morbosos davant l'esfondrament, perquè l'escriptura culmina amb uns ulls, un cos que llegeixi. No es tracta, doncs, d'una lectura

passiva on puguem no prendre part; si no estem disposats, caldrà que contemplem “quedar-se a casa la mama”.

El recorregut apunta a la necessitat de concebre les identitats com un acte col·lectiu: els “jo” no son sinó producte del llenguatge, un *patchwork* neuròtic, labor de retalls frenètica. El poemari s’ha de concebre com una història sencera i no pas com a composicions aïllades, però sent conscients que és producte d’una summa, a l’estil Jean-Luc Nancy, arquitectònica dels cossos (2010). El llibre, de fet, té una doble capa que s’estén fins una profunda esquerda de reflexió teòrica. L’argument és més o menys evident, (una dona violada es refà a través de l’escriptura), però el text es diu també a ell mateix: llegim, de sobte, la pròpia escriptura, collita de fragments. *La represa* és també, o sobre tot, l’escriptura com a sortida, dispersió, el finit i l’infinít estesos sobre el full.

Les tres parts que el configuren, “La represa”, “El plaer” i “Venjança” son enfrontaments al buit: la primera, recol·lecció del que ha quedat dispersat; la segona, entrada d’una nova sexualitat, i la darrera, formada (de nou) per tres poemes, el crit de denúncia. Aquestes parts, però, no son esglaons sinó un nus borromeu, un mateix espai-temps.

La violació és l’arrencament de l’indefinible que passa pel sexe, el real, el no simbolitzable, i alhora, ens enfronta a un nou no-simbolitzable, la mort. El cop s’estanca en la culpa i la vergonya. Son molt significatius, en aquest sentit, els buits que hi ha entre paraules al poema. El jo intenta localitzar-se, com una brúixola que ha caigut, i ho fa a través de la nostra mirada. Els lectors som l’Altre majúscul en tant que llenguatge, completant el cicle d’escriptura, però alhora en tant que societat que la culpabilitza; som part de la reconstrucció però part de l’esfondrament. En definitiva, com ella i com el món, llenguatge.

Prosa poètica i vers s’alternen al voltant de la mare, el silenci i la mirada (“Mare, crido, i em respon un silenci que ens atrapa”, V). El món es representa en parts alienes, dissociades: “m’arrossego entre blocs de formigó / i un somni que mai descansa / m’observen les finestres” (XXV). Assistim a la crueltat que s’alterna entre la poesia i els diàlegs que passen a formar lírica (“Vols denunciar No ho sé / Truquem algú més? No” (XXXVIII). Veiem, al llarg del poemari, els excessos i el jo tornant a generar un espai propi.

El cos és impenetrable, diu Nancy, cap llengua pot posseir, no entén de sistemes ni ordre. El seu espai és l’ambivalència i això ens condemna al fracàs: parlar del cos és impossible, com

CAR ÀCT ERS

ho és silenciar-lo. És, com el poemari, un conjunt de retalls enganxats en un corpus comú. Culmina *La represa del plaer* en l'èxtasi, la mort i la sexualitat, l'apogeu del real. El llibre es nega a tancar-se i no podem violentar-lo més: no cal revelar un misteri, només veure la seva nuesa, la seva pell.

Laura Benedicto Escajedo